

הכונס פרק ששי בבא קמא

סא.

עין משפט
גר מצוה

גו א מיי פיד' מהלכות
 נקי מנון הלכה ג סמג
 עשין סט טוש"ע ח"מ סי'
 תיח סעי' ג ד:
 גו ב מיי סס וגרס
 נקודת ועין גמ"מ
 טוש"ע סס סעיף ה:
 גו ג מיי סס הלכה ז
 טוש"ע סס סעיף ד:
 גו ד מיי פ"ג מהל'
 ממנו עיי' ס' ג:
 ס ה מיי סס הלכה ג:

רבינו הגנאל

אמר רב פפא משפת
 הקוצים ולמעלה. פירוש,
 משפת קוצים ולמעלה
 בענין גדר ארבע אמות, כך
 פיר"ח זצ"ל. אמר רב לא
 שנו אלא בקודחת אלא
 בנכפפת. פי' כגון אש
 ונקבת שורפת מלשון
 קודחת באפי. אבל אם היא
 נכפפת, כמו קופחת, ש
 שוננין קולחת, ופי'
 עומדה כמו קלח של כרוב,
 נכפפת הולכת ובאה. דרך
 הרבים. מאן תנא דאמר
 פטור, אמר רבא ר' אליעזר
 היא דתנן בבבא ר' י'
 אליעזר אומר שש עשרה
 אמות כדרך רשות הרבים.
 פיר"ח זצ"ל יש מי שאומר
 שיש בה שמונה אמות, כר'
 אליעזר דאמר אם יש לו
 שש עשרה אמה כדרך
 הרבים שירליק האש
 באמצעו פטור, הגה יבוא
 לו שמונה אמות מזה הצד
 ושמונה אמות מזה הצד
 כשיעור ברייתא. ויש
 אומרים מאן תנא דתינא
 אם יפסיק דרך הרבים
 פטור, ואמר רבא ר'
 אליעזר היא דתינא שש
 עשרה אמה כדרך הרבים.
 מאן תנא דתינא אמר רב
 יהודה אמר שמואל מקום
 שמימי גשמים שוללין. פי'
 יורדין ונקיין מלשון כי
 ישל ויתך ובתיך וגם שול
 תשולו לה. ור' יוחנן אמר
 אמת המים המחלקת שלל
 לאגפיה, פי' כשתמלא
 אמת המים תתמלאין
 גדוהיה סביבותיה. אבל מי
 גשמים לא מפסקי. הנהו

ה"ג אלא למאן דאמר טמון באש תרתי קראי רמה ל'י. אכל הא
 לא נעו דלמה לי כלל קראי דחד קרא אנטריך לכל הפחות
 משום זעיל דטמון והא דמכזיז ויילנה לר"י היילנה שלא הניח
 לשרוף כדי שלא יתחייב בטמון ולרצנן שהליל את המוקד שלא נתחייב

HebrewBooks.org © Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

לשלם אכל תרי קראי למה לי דלמדי
 לאחלופי אע"פ שאם לא היו עדשים
 היו זריכים לישאל אם מותר לטוול
 שעורים על מנת לשלם דמיס מ"מ
 הזכיר עדשים לפי שהיו מוומנים שם
 והיו רוצים לפרעם תחתיהן ולמ"ד
 להליל עצמו בזמון תזירו מיבעיא
 ליה זעשוריך דלא חשיבי כל כך
 וזעשדשי דחשיבי טובא אלא למ"ד
 טמון תרייהו למה לי וזקונטרס גרס
 קראי למה לי: **מאי** ולא אבה דוד
 לשתותם. הוה מני למימר אחד מהנך
 דמיבעיא ליה עס טמון אלא משמע
 ליה דאכל מילתא דליבעיא ליה קאי
 ומכאן קשה לפי פירוש הקונטרס
 דמעשה צל לפניו ששרפו אנשיו גרס
 והיו צה כלים טמונים דלפירושו הוה
 ליה למימר שלא אבה דוד לשתות
 היינו שלא רצה להפטר ממנת
 שהוא מלך:

עברה גדר שהוא גבוה ארבע אמות.

ארבע אמות משפת קוצים ולמעלה
 וגרסה לר"י דאירי שאין הגדר גבוה
 מן השלשבת שאם היה גבוה יותר
 מאי קמפליג זין קולחת לנכפפת מה
 לי זה ומה לי זה כיון שהגדר גבוה
 מן השלשבת מה יכולה להיקר אלא
 ודאי זשאין גבוה מן השלשבת איירי
 ומיהו כשאין עזי הדליקה גבוהין מן
 הגדר איירי שאם היו גבוהין מן
 הגדר מה מועיל שהגדר גבוה מן
 הקוצים הרי הוא כאלו היתה המדורה
 על הגדר אלא כשעזי הדליקה שוים
 לגדר איירי או נמוכים מן הגדר ועוד
 נראה דגבוה ד' אמות דקתני אע"י
 הדליקה קאי שהגדר גבוה מעזי
 הדליקה ארבע אמות ורז פפא צא
 להוסיק בגמ' שמשפת קוצים ולמעלה
 נמי זענין ארבע אמות אכל פשיטא
 דמתניתין אע"י הדליקה קאי ולשון
 עזר לא שייך אס לא היה הגדר
 גבוה מעזי הדליקה אע"פ שהשלשבת
 עולה למעלה מן הגדר:

והתניא עברה גדר בו' אומר ר"י דאי גרסי' צברייתא

עד וצמתינתין לא גרסינן עד לא ניחא
 דלא שייך לומרך כלל דפשיטא

ה"ג קראי למה לי ולא גרסינן תרי: מדי גמרא שאלו ליה. לא
 נכרך אלא ללמוד הלכה כמו ששלחו לו ומאי ולא אבה: דעבד
 לשם שמים. כיון דאיכא איסורא גבי איניש דעלמא: **מתני'** דרך
 הרבים. י"ז אמות ומעלות דלגלי מדבר ילפינן במסכת שבת ד'
 (נמלטה): **גמ'** תנא דידן קא חשיב

למעלה למטה שש אמות או חמש
 אמות או ד' אמות פטור. דס"ל עד
 ועד בכלל: וסגא צרא קחשיב למטה
 למעלה שפי אמות או שלש אמות
 חייב. ד' אמות פטור דס"ל עד ולא
 עד בכלל. וכולן שוין צד' אמות דפטור
 לתנא דידן עד ועד בכלל לתנא צרא
 עד ולא עד בכלל: ואפילו נשפה
 קוצים. אפילו היתה שדה שקופלת
 ה[לשם] האור מעל לגדר מלאה קוצים
 שנוח האש לזכור צה ולדלג פטור:
 לא שנו. דפטור: אלא בקולחת.
 אש שקולח מתמר ועולה למעלה:
 אכל נכפפת. שהרוח מטה אותה
 וכופה ללדדין ומפסיק השלשבת
 ודולגת לשון מורי. ליטנא אחרינא
 נכפפת אש נמוכה הולכת ונסרכת
 צעשדים וצקמנים שעל גבי קרקע
 הלך אפילו עברה דרך רה"ר רחצ
 מאלד חייב: **במה** דברים אמורים.
 דאם עברה דרך רה"ר פטור:
 שולית. לקמיה מפרש: ר"א.

במתניתין (ע"י) אריסא דדלאי יאור קטן שולין ממנו ומשקין שדות: מאן דאמר נהר ממש אע"ג דליס ציה מיא. דהואיל ורחצ הוא כדרך הרבים: מפסיקין לפאה. להניח פאה מכל אחד ואחד: הנחל שדה מכאן ושדה מכאן ונחל עמוק צמלנע חייב להניח פאה מכל אחד ואחד: דרך היחיד. ארבע אמות: שולין. מתקצפין כמו מן השלל של צליס (ביצה דף טז.). דבר אחר לשון שלל ומלקוח (במדבר לז) דבר המקובץ: שמתקספן שלל לאגפיה. שמשקין אותן ממנה והן עושין פירות: באגני

או נהר: רב אמר נהר ממש ושמואל אמר אריסא דדלאי יאור כדרך
 אע"ג דליכא מיא וכו"ד אריסא דדלאי אי אית ביה מיא אין אבל לית ביה
 מיא לא תנן התם י"א ואלו מפסיקין לפאה הנחל והשולות ה"ו ודרך היחיד
 ודרך הרבים מאי שולות אמר רב יהודה אמר שמואל מקום שמי
 גשמים שוללין שם רב ביבי א"ר יוחנן אמת המים שמתחלקת שלל
 לאגפיה מאן דאמר מקום שמי גשמים שוללין שם כ"ש אמת המים ומאן
 דאמר אמת המים אבל מקום שמי גשמים שוללין שם לא מפסקי דהנהו
 באגני

דברייתא מלמטה למעלה קא חשיב דענין אחר לא מיפרש אלא עד ולא עד בכלל דכלל מקום ד' אמות ולמעלה מד' אמות וצמתינתין
 לא קתני עד דבארבע אמות פטור ואפילו קתני צמתינתין עד כמו צברייתא אין שייך להקשות דפשיטא דמתניתין לא מיפרשא אלא
 מלמעלה למטה וצברייתא לא מיפרשא אלא מלמטה למעלה אבל אי צמתינתין קתני עד וצברייתא לא קתני עד אז שייך לומרך שפיר
 אי נמי צשייה אין עד שייך למפרך שפיר דמתניתין קתני צד' אמות פטור וצברייתא קתני חייב וכו"ל אי צשייה אין עד אמאי
 אנטריך לשוני מתניתין מלמעלה למטה וצברייתא מלמעלה לימא מתניתין ד' אמות דוקא צלל עד וצברייתא מיפרשא צעד וי"ל דכיון
 דלא קתני עד לא כאן ולא כהן סברה הוא דכי הוה דהך מיפרשא צעד הך נמי מיפרשא צעדי'.

לא שנו אלא וגרס קאי וגרס אכל בנכפפת אפי' עד מיהו אמה ולא גרס ממה מיל דמיל לא שייך בגובה ולפי הספרים

דגרסי ממה מיל ז"ל דקאי אדרך רה"ר ואין נראה דהא צמון מיימי משנה דדרך הרבים ואמרינן עלה מאן תנא משמע דעד השתא
 לא איירי צה אע"ג דצרייתא דתינא כוותיה גרס מיל דצרוחב איירי ולא בגובה דקתני ועיני' מנויין לה מ"מ שפיר קאמר תניא כוותיה
 דצרייתא מוקמה למתניתין בקולחת: **דרך** הרבים מאן תנא רבי אליעזר היא. אמתניתין קאי והוה סתם ואח"כ מתלוקת:
מאן דאמר נהר ממש אע"ג דרית ביה מיא. ואע"ג דנכפפת אפי' צד' אמות הכא סגי צה' אמות מתוך שהנהר עמוק
 וגם יש צו קרירות מים שעוצרים צו תמיד: **אל' מפסיקין לפאה בו'.** במסכת פאה (פ"ג מ"א) גרס בקדר המשנה דרך
 היחיד ואח"כ דרך הרבים ומפרש צירושלמי דמשום סיפא אינטריך למיתני דקתני הכל מפסיקין לזרעים ואינו מפסקי לאילין דקמ"ל
 דלפילו דרך הרבים אינו מפסקי לאילנות ועוד [קא] חשיב צעיל היחיד ושביל הרבים הקבוע צימות החמה וצימות הגשמים שמתחל
 שביל היחיד אינטריך לאשמועינן דאע"פ שהוא קטן מדרך מפסקי מאחר שהוא קבוע ודרך היחיד אנטריך דס"ז כיון שאין קבוע לא מפסקי
 אע"פ שהוא רחב ושביל הרבים אנטריך דס"ד אמינא דשביל היחיד הוא דענין קבוע צימות החמה וצימות הגשמים אכל שביל
 הרבים אע"פ שאין קבוע צימות הגשמים מפסקי קא משמע לן:

שמתחלקת שלל לאגפיה. כשגדלה האמה מתמלאה מים צורות שיחין ומערות שסביבותיה שמשקין צהם השדות:

(א) צ"מ נב. ע"ש.
 (ב) ג' הרמב"ם בקודמת,
 (ג) ס"א דתינא ועין רש"י.
 (ד) מהר"ש מ"ו, (ה) פאה
 פ"ז (מ"א) צ"ב. מה ממוח
 ע"ל: מ"י פ' קדושין,
 (ו) ג"א עליו, (ז) כפ"א:
 במתניתא, (ח) דע"י מוספות
 חולין ג' ד"ה כפלת.

תורה אור השלם

1. תבוקעו שלשת
 הגברים
 פלשתים וישאבו מים
 מבאר בית להם אשר
 בשער ושאו וקבו אלא
 דוד ולא אבה לשתותם
 וישך אתם לין:
 שמואל ב כג טז

מוסף רש"י

ואלו מפסיקין לפאה.
 לתת שמי פאות (מנחות
 ע"א). הנחל. כגון נחל
 איתן אשר לא יעד צו
 ולא זרע. קרקע קשה
 מלא ציורות ואבנים שאין
 ראי לתימה (רשב"ם ב"ב
 הו). והשולות. קולת
 מי גשמים (שם) ואם יש
 שם ויעה מכאן ומכאן
 טמן פאה לכל אחד ואחד,
 דהיא שולית מפסקא
 לה (מנחות ע"א). ודרך
 הרבים. ט"ז אמה (שם).